

Talousvaliokunnalle

U 33/2026 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi 28. yhtiöoikeudellisesta kehyksestä (EU Inc.)

FA tukee EU-osakeyhtiötä koskevan ehdotuksen tavoitteita

- Finanssiala ry (FA) kannattaa EU-osakeyhtiötä (EU Inc.) koskevan ehdotuksen tavoitteita
- Maksukyvyttömyyttä koskevat säännökset pitäisi kuitenkin jättää ehdotuksen ulkopuolelle velkojansuojan ja talousrikostorjunnan toimivuuden varmistamiseksi

1 Ehdotuksen tavoitteet ovat kannatettavia

FA kannattaa komission asetusehdotuksen taustalla olevia kilpailukyky- ja tuottavuustavoitteita. FA:n käsitys on, että osakeyhtiön perustaminen on Suomessa nykyisinkin verrattain vaivatonta eräisiin muihin jäsenvaltioihin verrattuna, mutta ehdotus voi osaltaan helpottaa ainakin tiettyjen kasvuyhtiöiden hallinnointia. FA kiinnittää kuitenkin huomiota rekisteröinnistä vastaavan viranomaisen riittävään resursointiin käsittelyaikojen venymisen välttämiseksi ja väärinkäytösriskien tunnistamiseksi U-kirjeluonnoksessa mainitulla tavalla.

2 Innovatiiviset yritykset olisi määriteltävä itse asetuksessa

EU-osakeyhtiöstä suunnitellaan ehdotuksen mukaan erityisesti erityyppisten innovatiivisten yritysten, kuten innovatiivisten start-upien tarpeisiin vastaavaa yhtiömuotoa. Muitakin yrityksiä voitaisiin kuitenkin perustaa EU-osakeyhtiöinä tai muuttaa sellaisiksi. Innovatiiviset yritykset määriteltäisiin erillisessä komission suosituksessa.

Ehdotetuissa määritelmässä on tiettyä joustavuutta, mikä tuotteiden ja palveluiden kirjo huomioiden on perusteltua. Ehdotuksen kannalta keskeisten määritelmien jättäminen erillisen suosituksen varaan heikentää kuitenkin ehdotuksen ymmärrettävyyttä.

Lisäksi ongelmia voi seurata, jos määritelmät annetaan suosituksina ja joidenkin ehdotettujen säännösten soveltamisala sidotaan siihen, onko EU-osakeyhtiö myös jonkin määritelmän mukainen innovatiivinen yhtiö. Ehdotuksen maksukyvyttömyyttä koskevissa säännöksissä on tämä tilanne, sillä niitä ehdotetaan sovellettavan vain innovatiivisen start-upin määritelmän täyttävään yhtiöön.

FA yhtyy valtioneuvoston kantaan siitä, että maksukyvyttömyyttä koskevat säännösehdotukset ovat koko asetusehdotuksen merkitykseltään suurimpia osia. FA suhtautuu maksukyvyttömyyttä koskeviin ehdotuksiin kriittisesti ja on valtioneuvoston kanssa samaa mieltä siitä, että jos lopulliseen asetukseen sisältyy maksukyvyttömyyttä koskevia säännöksiä tai muita soveltamisalaltaan vain

tietyntyyppisiin EU-osakeyhtiöihin rajattuja säännöksiä, on soveltamisalarajausten perustana olevat määritelmät sisällytettävä itse asetukseen.

3 Maksukyvyttömyyttä koskevat säännökset olisi jätettävä ehdotuksen ulkopuolelle

FA katsoo asetusehdotuksen maksukyvyttömyyttä koskevien säännösten heikentävän velkojansuojaa ja vaikeuttavan talousrikollisuuden torjuntaa. Siksi ne pitäisi jättää ehdotuksen ulkopuolelle.

Ehdotettua maksukyvyttömyysmenettelyä sovellettaisiin innovatiivisen start-upin määritelmän täyttäviin EU-osakeyhtiöihin. Ehdotetussa maksukyvyttömyysmenettelyssä on sekä yrityssaneerauksen että konkurssin piirteitä. Koska menettely todennäköisesti yleensä johtaisi yhtiön toiminnan päättymiseen, sitä on luontevampaa verrata konkurssiin kuin saneeraukseen.

Kun tuomioistuimen pitäisi ehdotuksen mukaan tehdä viipymättä päätös menettelyn aloittamisesta, on epäselvää, voisiko tuomioistuin tutkia riittävästi sitä, onko menettelyyn hakeutuva yhtiö lainkaan säännösten soveltamisalan piirissä. Koska ehdotettu menettely on kansallisia maksukyvyttömyysmenettelyjä pintapuolisempi, sillä voitaisiin hankkia ansaitsematonta etua vain yhtiömuotoa muuttamalla.

Vaikka ehdotuksen mukaisena pääsääntönä olisi pesänhoitajan määrääminen, voitaisiin pesänhoitaja jättää määräämättä, jos yhtiö toimittaisi tuomioistuimelle ajantasaista kirjanpitoaineistoaan. Tämä muodostuisi todennäköisesti vallitsevaksi käytännöksi ja merkittäväksi eroksi voimassa olevaan konkurssisääntelyyn, jossa pesänhoitaja määrätään aina. Koska pesänhoitajan rooli mahdollisten konkurssia edeltävien väärinkäytösepäilyjen havaitsemisessa on keskeinen, heikentäisi ehdotettu menettely talousrikosten selvittämisen ja torjuntaedellytyksiä.

Ehdotuksen mukaan velallisyhtiöllä säilyisi pääsääntöisesti määräysvalta omaisuuteensa menettelyn aikana. Kun ehdotuksen mukainen menettely todennäköisesti johtaisi velallisyhtiön toiminnan päättymiseen, ei velkojien omaisuudensuojaa pitäisi kaventaa heikentämällä heidän mahdollisuuksiaan päättää yhtiön omaisuuden realisoinnista. Ehdotetut muutokset voisivat vähentää rahoittajien kiinnostusta EU-osakeyhtiömuotoisiin innovatiivisiin start-ypeihin siitä huolimatta, että rahoittajat ovat selvillä tällaisten yhtiöiden korkeammasta epäonnistumisriskistä toimintansa vakiinnuttaneisiin yrityksiin verrattuna.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs